

BRUKARRÅDET

för missbruksfrågor
Västra Götaland

Brukarrevison

Rapport

Brukarstyrd Brukarrevision
Genomförd på Substitutionsmottagning
2 Högsbo 2022/2023

Brukarstyrd.se

Brukarrevision

Substitutionsmottagning 2 Högsbo

Brukarrådet för Missbruksfrågor Västra Götaland består av ett stort antal föreningar med erfarenheter från missbruk och beroende. Genom sina kunskaper och erfarenheter kan Brukarrådet lättare skapa kontakt med klienten än vad myndigheter har. Brukarrådets arbete kan bidra till en bättre fungerande missbruks och beroendevård. Den erfarenhet och kunskap som klienten har när det gäller missbruk och beroende är inte något som går att läsa sig till. Tar man tillvara dessa erfarenheter och kunskaper är vi säkra på att vården blir både bättre och billigare i ett längre perspektiv. Vi vill också poängtera att klienterna naturligtvis förväntas ta aktiv del i sin behandling, det är trots allt klienten som gör jobbet med hjälp av de verktyg som hen får.

*För mer information om Brukarrådet för Missbruksfrågor Västra Götaland:
Gunilla Blad 070-631 82 74*

Innehåll

Syfte.....	2
Sammanfattning.....	2
Revisionsgruppen	3
Tystnadsplikt och anonymitet.....	3
Bortfall.....	3
Genomförande	4
Bakgrundsfakta om verksamheten	4
Resultat.....	5
Analys.....	19
Revisionsgruppens reflektioner	20

Syfte

Syftet med brukarstyrd brukarrevisioner är att få klarhet i styrkor och förbättringspunkter av verksamheten på Substitutionsmottagning Högsbo 2, för att å så vis förbättra resultatet för de brukare som är inskrivna på enheten.

Sammanfattning

Att verkligen se brukaren är av största vikt för ett gott resultat för alla berörda parter i den verksamhet Högsbo 2 bedriver. En brukarstyrd brukarrevision är ett sätt att ta tillvara de erfarenheter och tankar som både respondenter och revisorer besitter och utifrån det se vad som redan är bra men även vilka förbättringar som går att göra.

Revisionen som här presenteras visar att förtroendet för personalen är stort bland de som svarat på enkäten. Detta får ses som en framgångsfaktor.

Det vi sett som brist är kunskapen om SIP (samlad individuell plan) och att oroväckande många anser att de inte varit delaktiga i sin vårdplan. Vi har också velat påvisa på fördelarna med ett ökat samarbete med civilsamhällets resurser inom missbruksvården.

Revisionsgruppen

Projektgruppen har bestått av en projektledare och tre revisorer.

Den brukarstyrda brukarrevisionen utformades och utfördes av brukarrevisorer, dvs brukare eller närstående med egna erfarenheter av likartad verksamhet. Brukarrevisorerna har inte själva varit aktuella i den verksamhet som här granskats vilket varit en förutsättning för att säkerställa trovärdigheten.

Samtliga i projektgruppen har genomgått utbildning i den av Verdandi framtagna metoden Brukarstyrd Brukarrevision. Utbildningen genomförs för att revisorerna och övriga projektmedarbetare ska kunna konstruera relevanta enkätfrågor, få kunskap för att sammanställa resultatet och göra en bra svarsanalys.

Enkätfrågorna har utformats av projektgruppen i sin helhet men själva revisionen har genomförts av de tre brukarrevisorerna. Information, förankring och återkoppling till alla berörda brukare, personal och ledning har varit centrala delar i revisionsarbetet.

Tystnadsplikt och anonymitet

Tystnadsplikt och integritet är våra ledord både i förhållande till de brukare som medverkar och de som utför revisionen. Vid det inledande informationsmötet poängterades detta och i det avtal som skrevs mellan Brukarrådet för missbruksfrågor i Västra Götaland och Substitution Högsbo 2 framgår denna information tydligt.

Enkätsvaren förvaras där endast projektgruppen haft tillgång till dem.

Projektgruppen förbehåller sig rätten att inte ta med vissa utpekande svar då dessa skulle kunna härledas till vissa enstaka respondenter och på så vis skulle anonymiteten äventyras.

Bortfall

Vid genomförandet av revisionen var det 198 brukare inskrivna på avdelningen. Av dessa valde 32 att svara på enkäten.

Genomförande

Ansvariga för Substitutionsmottagningarna inom Sahlgrenska Universitetssjukhus gjorde en beställning på en brukarstyrdbrukarrevision redan 2019. Arbetet med detta påbörjades genom informationsmöte med all berörd personal. Brukarrådet utbildade revisorer som sedan gjorde studiebesök på Östra och fick en genomdragningsrapport av verksamheten på de olika enheterna. I april 2020 skulle revisionerna påbörjas men då stängdes all verksamhet för utomstående pga. Covid19 pandemin och revisionen fick skjutas på framtiden. Hösten 2022 kunde så arbetet med revisionen återupptas. Dock hade de flesta av de revisorer som var tänkta att genomföra arbetet försvunnit på andra uppdrag. Detta gjorde att vi valde att genomföra arbetet med hjälp av fyra revisorer som skulle täcka alla fyra avdelningarna. Därför har arbetet tagit något längre tid än planerat.

Bakgrundsfakta om verksamheten

Huvudman är Västra Götalandsregionen/Sahlgrenska Universitetssjukhus Högsbo 2 är en av fyra substitutionsmottagningar som vänder sig till den som opioidberoende av exempelvis heroin, morfin eller andra opioider och behöver en läkemedelsassisterad behandling.

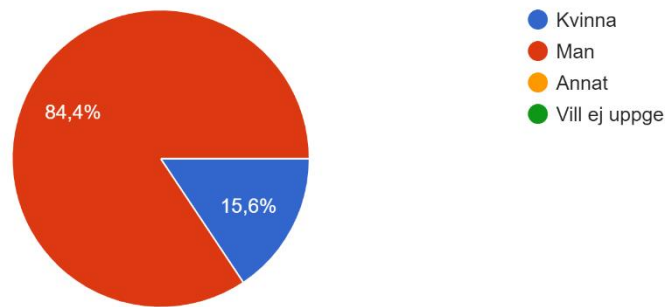
På avdelning som är endagvårdsverksamhet finns olika yrkeskategorier såsom sjuksköterska, kurator, skötare, psykolog och läkare.

Inom behandlingen används främst buprenorfin i depåform som ges för en vecka eller en månad. I behandlingen ingår förutom inställning på läkemedel även läkaruppföljning, psykologsamtal, funktionsbedömningar av arbetsterapeut, återfallsprevention, infektionsskola, sömn/ångestskola samt anhörigstöd.

Resultat

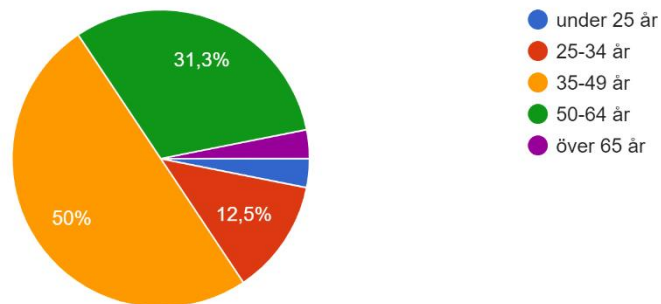
1. Vilket kön har du?

32 svar

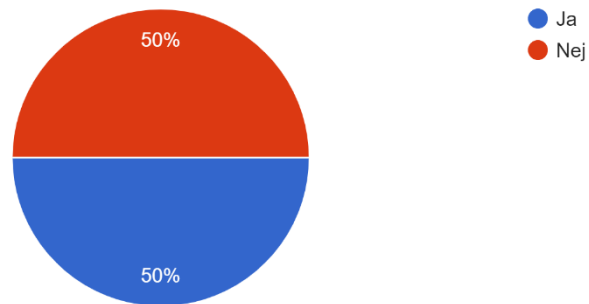
2. Ålder?

32 svar

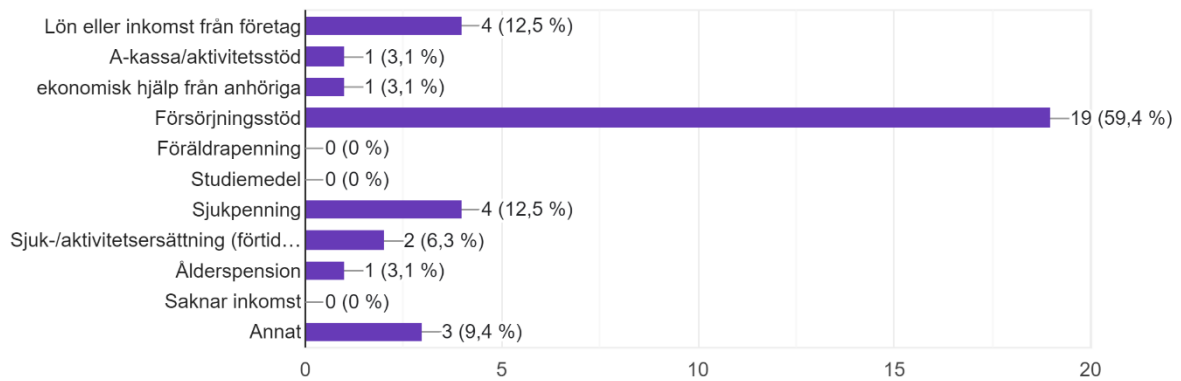
3. Har du barn?

32 svar

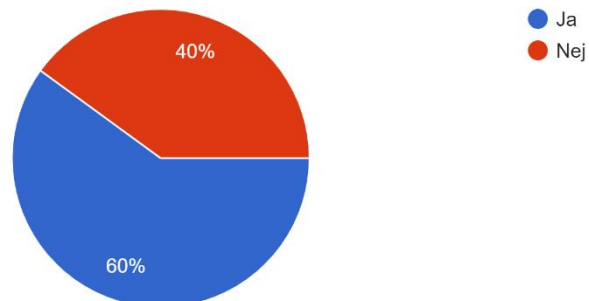
4. Försörjningskälla

32 svar

5. Är du nöjd med mottagningens placering i stan?

30 svar

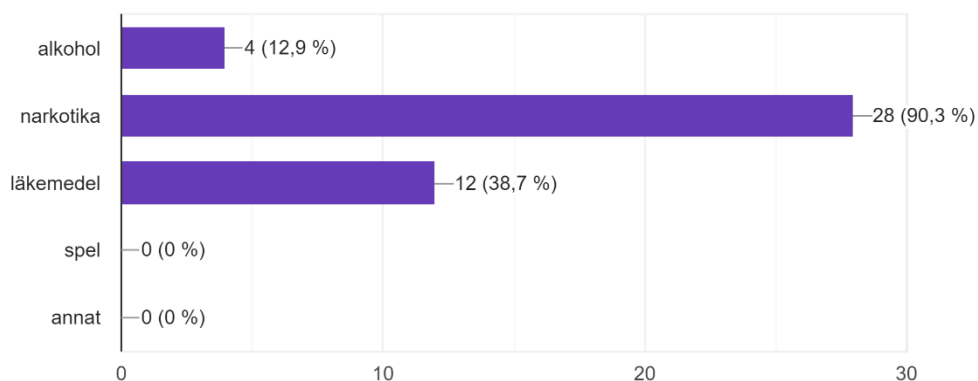

6. Hur upplever du miljön i och runt omkring mottagningen? 26 svar

Bra
Lugnt
OK
Lugnt på eftermiddagen
Numera ok
Lugnt, har inte märkt något
Mycket dealande och annat som personrån
Inte bra
Bra nu för jag behöver inte komma varje dag och bli sugen på det som kompisarna har för sig, jag träffar dem bara här.
Alldeles för mycket folk. Det kan ta över en timme innan man får sin medicin. Folk kommer påverkade.
Mottagningen är det oftast lugnt. Utanför är det lugnt oxå.
Dåligt när så många måste gå till samma ställe.
Lugn
Här på radiomotet ganska ok. Men på Östra värre med folk, brukare som samlas.
bra
Trygg
ok
Mycket lugnt
Skit vid kl. 10.00 då är det rena rama hönshuset
Det gör jag som gammal judobrottare
Jag tycker den är väldigt lugn mot vad den har varit tidigare.

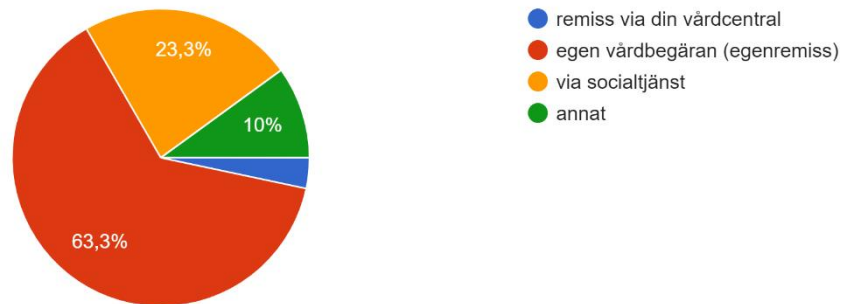
7. Vilket/vilka missbruk stämmer på dig?

31 svar

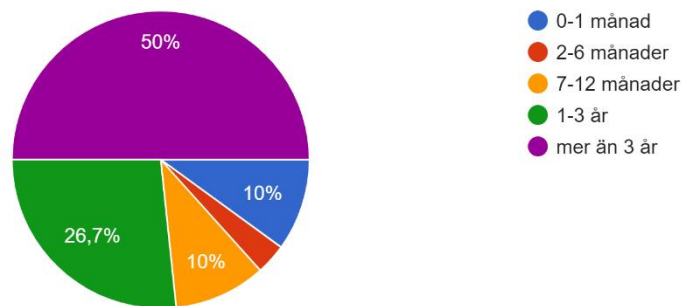
8. Hur blev du inskriven på mottagningen?

30 svar

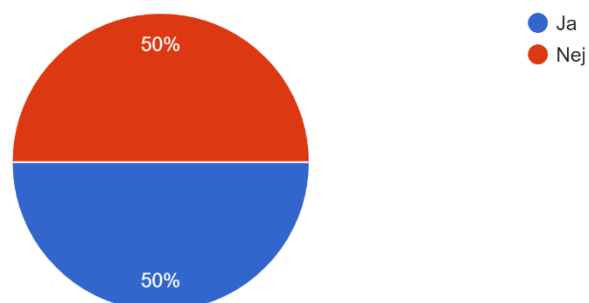
9. Hur länge sedan är det du skrevs in på mottagningen första gången?

30 svar

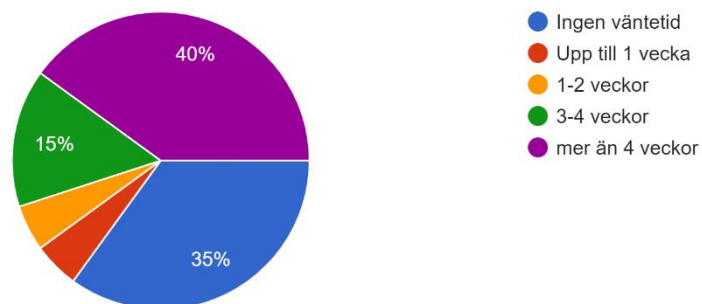

10. Var det aktuellt med avgiftning innan du blev inskriven på mottagningen?

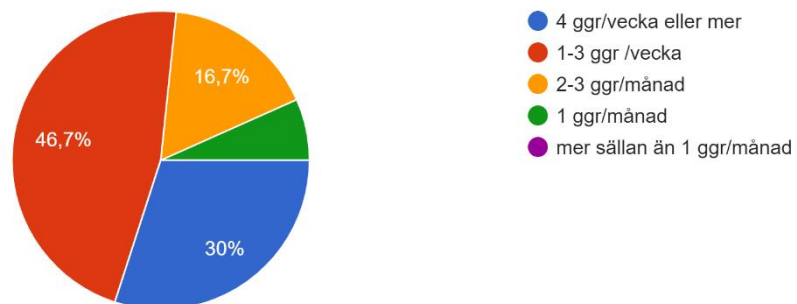
30 svar

11. Om ja på fråga 9: Hur lång tid gick det mellan avgiftning och till din behandling påbörjades?
20 svar

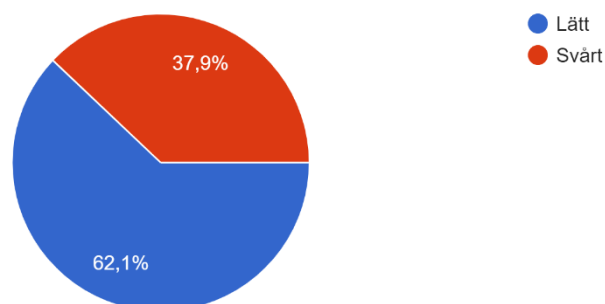

12. Hur ofta besöker du mottagningen?
30 svar

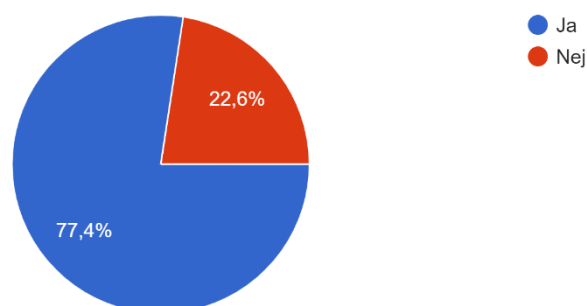
13. Hur är det att vid behov få telefonkontakt med mottagningen?

29 svar

14. Vet du vem som är din fasta vårdkontakt

31 svar

15. Kommentar till frågor gällande kontakt med mottagningen och din fasta vårdkontakt¹¹ svar

Bra

Har bra kontakt med min vårdkontakt

Min vårdkontakt är bäst. Hen är rättvis med hård mot mig, vilket är bra.

Min vanliga kontaktperson är sjukskriven. Läkaren är svår att få en tid till.

Det är en stressig miljö rakt igenom.

Det funkar just nu bra

Ganska ok. Tycker att vårdkontakten borde fråga oftare om man har ett behov av samtal.

Bästa kontakt

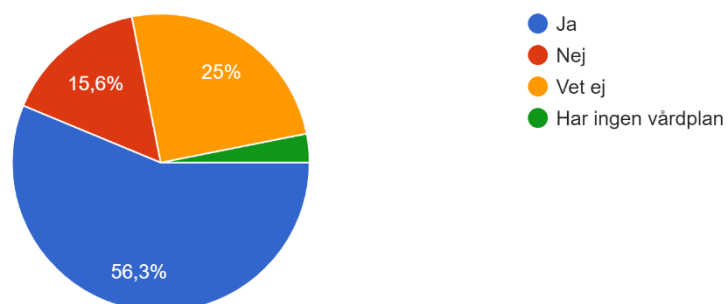
mycket nöjd

Bra personal. allt är ok

Vill ha tabletter istället för sprutor

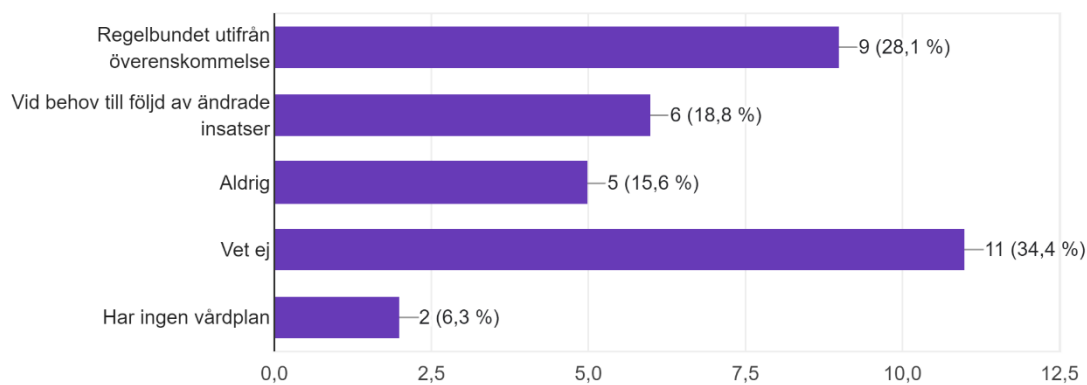
16. Har du varit delaktig vid framtagande av din vårdplan?

32 svar

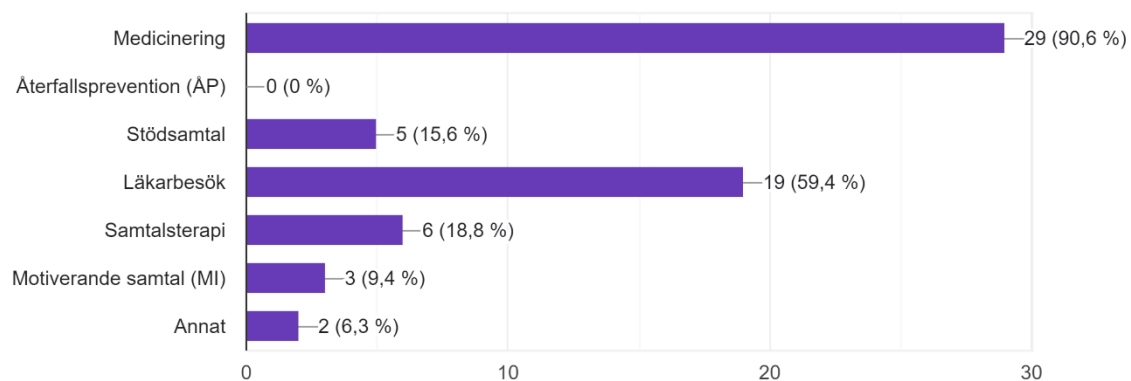
17. Hur ofta uppdateras/revideras din vårdplan

32 svar

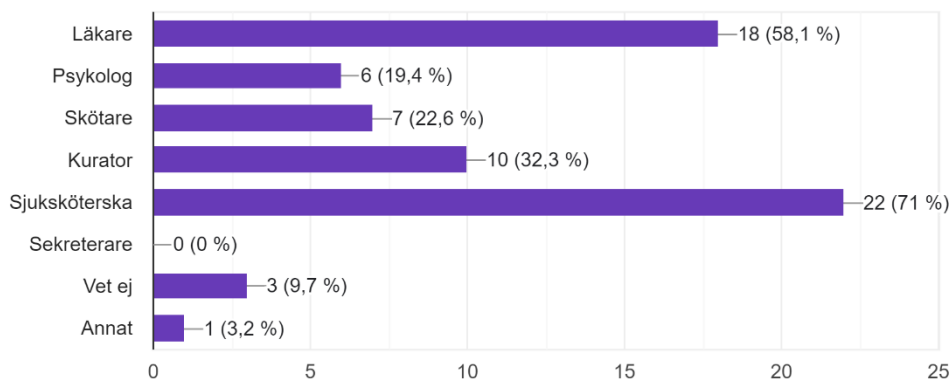
18. Vad ingår i din behandling på mottagningen?

32 svar

19. Vem/vilka har du kontakt med i din behandling?

31 svar

20. Är det något du saknar i din behandling? 25 svar

Nej

Ja, men vet ej vad

Kunde må bättre med rätt medicin

Ni är bäst på radiomotet. (hjärta)

Ja jag saknar substitutionsbehandling

Uppföljning med att komma tillbaka till jobb.

Nöjd, kan bli bättre

Nej men det kan bli bättre

jag är beroende av benso som jag är på heroin men får inte hjälp för den därför måste jag till svarta marknaden.

Saknar ledighet. Vissa knarkar substanser utanför programmet men har fler lediga dagar än mig. Jag hade önskat att dom behandlar alla lika.

Lediga dagar. enklare att få prata med personal/läkare

Göteborg känns som ett system av straff och kontroll och inget annat. jag saknar bättre öppettider och fler mottagningar bland annat.

Ja rätt inställning på Elvanse

Nej, just nu känner jag mig nöjd och att jag fått det som jag vill.

Medicin höjning

Att det vore mobila mottagningar så man slapp åka så långt

lång väg hit till mottagningen

Att man följer sin egen lag angående Elvanse och skriver ut stesolid istället. Detta uppmanar att köpa det illegalt.

En liten höjning

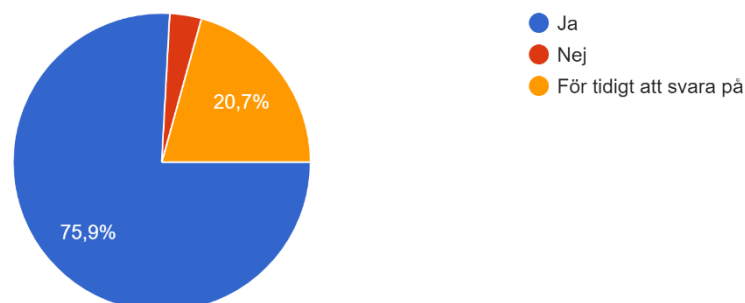
Vill ha tabletter, inte sprutor

Mer medicin

Att personer som jobbar med detta måste ha mer empati för ens situation.

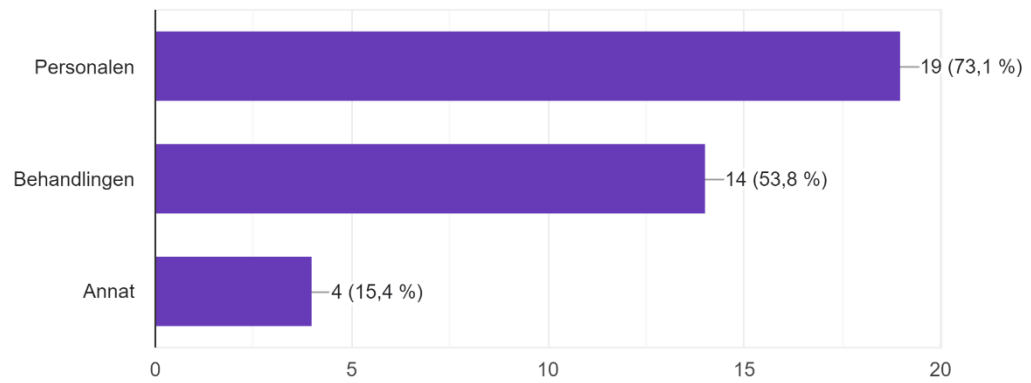
21. Känner du att dina besök på mottagningen leder till en positiv förändring?

29 svar

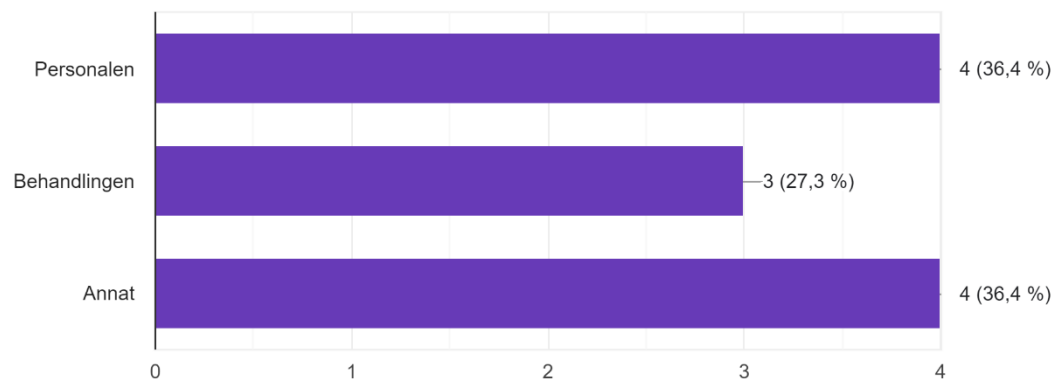
22. Om ja på fråga 20: Vilka är de viktigaste faktorerna på mottagningen som leder till en positiv förändring för dig?

26 svar

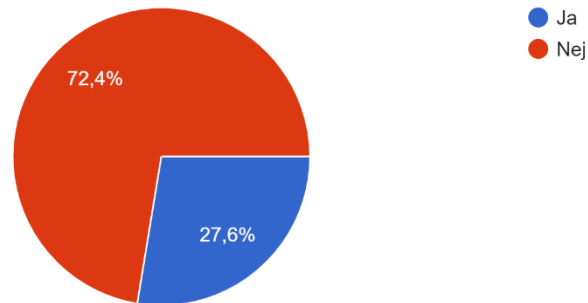
23. Om nej på fråga 20: Vilka faktorer hindrar en positiv förändring för dig?

11 svar

24. Har du genom mottagningen fått information om andra grupper, föreningar och stödverksamheter som du skulle kunna delta i?

29 svar

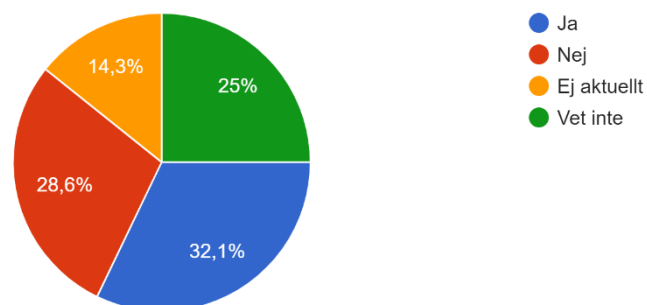

25. Om ja, vilka? 5 svar

Minns ej
12 stegsprogrammet
Moskéer
Kommer inte ihåg
Startat en brukarförening med inblandning av personal från Sub mottagning.

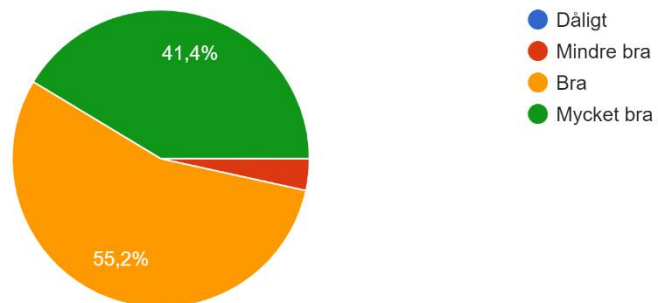
26. Ges du möjlighet till planering för framtiden (bostad, arbete, fritid etc)?

28 svar

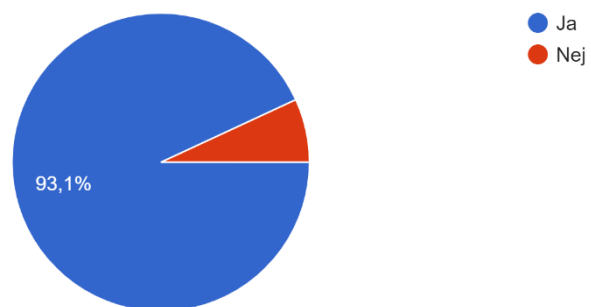
27. Hur upplever du att du blir bemött av personalen?

29 svar

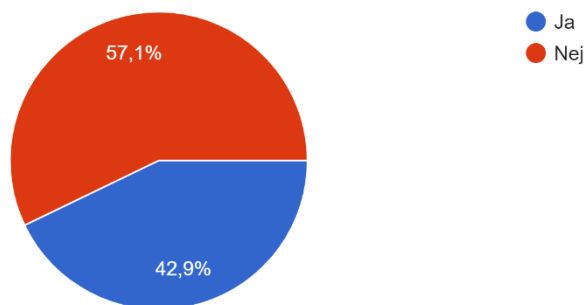
28. Känner du att du kan framföra dina åsikter till personalen

29 svar

29. Vet du vart du ska vända dig om du upplever att kontakten med personalen inte fungerar?

28 svar

30. Kommentarer till frågor gällande bemötande 7 svar

Mycket bra

Den är bra

Personalen här är bra

Det enda personalen gör är att dela ut medicin. Tycker inte dom gör mer. Jo dom spanar om man ser påverkad ut och försöker tjuvlyssna på vad man pratar om.

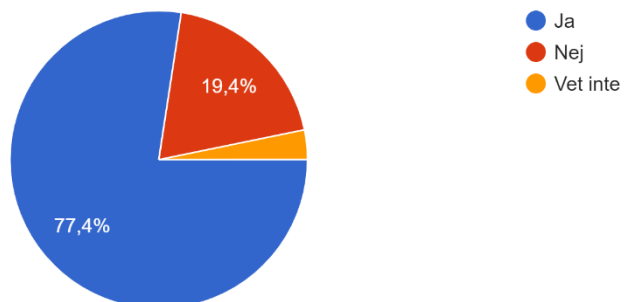
Har inget stort intresse

då vänder jag mig till chefen

Är van att bli dömd på stan men dessa människor vet inte vad jag gått igenom

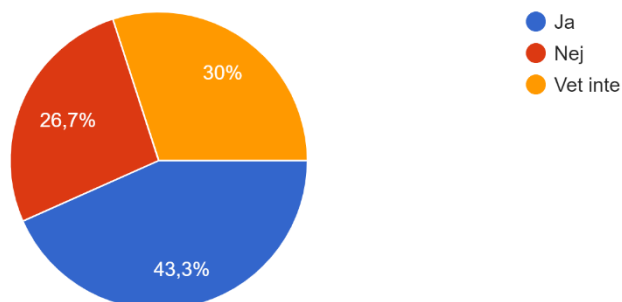
31. Har du insatser från Socialtjänsten?

31 svar

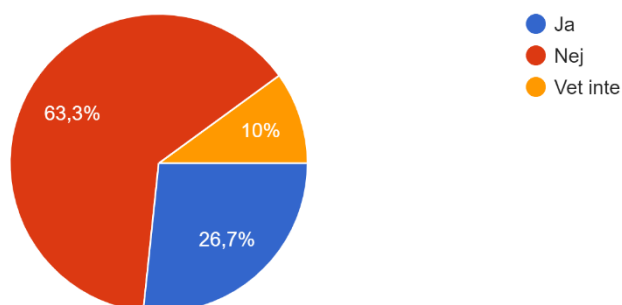
32. Har du en Samordnad individuell plan(SIP)?

30 svar

33. Har någon/några av dina anhöriga erbjudits någon form av stöd?

30 svar

34. Är det något du vill tillägga? Vi vill gärna ha dina synpunkter. 12 svar

Nej, orkar inte

Jag är tacksam, jag lever

Skulle vara bra om föräldrar till patienterna blir inbjudna till möte för att förstå sig på sina missbrukande barn

Det skulle bli bättre om behandlingen var på annan plats närmare stan.

Allt kan bli bättre

Har barn och har bra kontakt

Hjälp för benzo

Salivtesten är för känsliga

lägg ner landstinget och låt privata läkare ha LARO behandling som i övriga Europa

Ni är bäst

nöjd med allt

Tack för att ni finns

Analys

Bemötande och trygghet

Ett bra bemötande är viktigt för att gott resultat och på Högsbo 2 svarade 95,5% att de blev bra eller mycket bra bemött av personalen. Ingen ansåg sig få ett dåligt bemötande. På frågan om respondenten ansåg sig kunna framföra åsikter till personalen så svarade 93% att de kunde det. När det kom till frågan om vart man vänder sig om inte kontakten med personalen fungerar så svarade 57,1% att de inte visste det.

Delaktighet

Delaktighet är viktigt för att nå framgång inom de flesta områden. Därför frågade vi respondenterna om de varit delaktiga i sin vårdplan. 56,3% svarade att de varit delaktiga, 40,6% svarade att de inte hade någon vårdplan eller att de inte visste om de hade en sådan.

Vi frågade även om Samordnad Individuell plan (SIP) och på Högsbo 2 svarade 43,3% att de hade en sådan.

Insatsens betydelse

För att ta reda på respondenternas upplevelse av de insatser de får i förhållande till framtidsutsikter, sociala nätverk och minskat beroende ställde vi frågor såsom:

- Känner du att dina besök på mottagningen leder till en positiv förändring?
- Vilka är de viktigaste faktorerna på mottagningen som leder till förändring?
- Vilka faktorer hindrar en positiv förändring?
- Har du genom mottagningen fått information om andra grupper, föreningar och stödverksamheter som du skulle kunna delta i?
- Ges du möjlighet till planering för framtiden (bostad, arbete, fritid etc)?

Nästan 76% av respondenterna upplever att besöken på mottagningen leder till en positiv förändring. Den viktigaste faktorn till framgång är personalen och i andra hand behandlingen.

För att lyckas med sin drogfrihet är det viktigt att finnas i ett socialt sammanhang ha ett fungerande boende och arbete. Kontakten med andra av samhällets resurser är en viktig del för att få ordning på livet och 27,6% ansåg sig ha fått information om andra grupper, föreningar och stödverksamheter som de skulle kunna delta i. 72,4% ansåg att de inte fått denna information.

Civilsamhället har många stödinsatser och fritidsaktiviteter som är värdefulla för att motverka ensamhet.

Revisionsgruppens reflektioner

Revisorsgruppen har reflekterat och analyserat resultatet av den brukarstyrda brukarrevisionen och kommer här ge våra tankar på det som är bra och det som skulle kunna förbättras.

Revisionen visar att förtroendet för personalen är stort vilket är en viktig del i en lyckad behandling. De flesta anser att de kan framföra sina åsikter och känner att det blir väl bemötta.

På frågan hur respondenterna upplevde miljön i och runt Högsbo 2 som ligger på FO Petersons gata 30 i Västra Frölunda, fick vi lite varierande svar. Allt från bra, ok och lugnt till att det är för många samtidigt, folk kommer påverkade, mycket dealande, personrån och citat " skit vid kl. 10 då är det rena rama hönshuset." Vi förstår att det kan förekomma stök vid den här typen av mottagning men tycker ändå att detta ska tas i beaktande och se över rutiner i väntrummet.

Att bli drogfri, nykter, få en bostad och jobb är inget som per automatik löser livet. Det är ett livslångt arbete. Sociologen Antonovsky myntade begreppet KASAM (Känsla av sammanhang) som står för begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. För att få grepp om sin tillvaro och känna att man äger sitt liv bör en människa uppleva ett visst mått av sammanhang. I enkäten är det ca 41% som säger att de inte är delaktiga i sin vårdplan och att 43% har en SIP. Detta bör tas på allvar och vara ett förbättringsområde.

En fråga som vi i revisorsgruppen tycker är mycket viktig och det är vad som händer utanför mottagningen på brukarnas fritid. På frågan om de genom mottagningen fått information om andra grupper, föreningar eller stödverksamheter som de kan delta i har 72,4% svarat att de inte fått någon information kring detta. Här behöver civilsamhället och vården hitta en gemensam strategi för att fler ska kunna ta del av den föreningsverksamhet som finns att tillgå för individer med beroendeproblematik.

Det vi tycker är positivt på Högsbo 2 är att så många brukare tycker att besöken på mottagningen leder till en positiv förändring. Här anges personalen vara den största orsaken till detta.

Brucarstyrd.se

BRUKARRÅDET

för missbruksfrågor
Västra Götaland

Gunilla Blad
070-631 82 74

